

PM Rotel I (Dnr KS 2020/207)

Gemensamma riktlinjer behövs i staden för barn som avhyses

Skrivelse av Rashid Mohammed (V)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Rashid Mohammed (V) framför i en skrivelse till kommunstyrelsen att det behövs gemensamma riktlinjer i staden för barnfamiljer som avhyses från lägenheter som de olovligen hyr i andra hand.

Vänsterpartiet har i tidigare skrivelser till stadens bostadsbolag och socialnämnden tagit upp behovet av en översyn av det vräkningsförebyggande arbetet med hänsyn till skärpta regler för andrahandsuthyrning. Två av bostadsbolagen svarade att det finns lagliga hinder, enligt Dataskyddsförordningen, GDPR, att kontakta socialnämnden när det kommer till avhysning av barnfamiljer som olovligen hyr i andra hand. Socialnämndens svar behandlade också frågor om GDPR, men framhöll att bostadsbolagen kan bryta sekretessen om de känner till att en barnfamilj hyr olovligt och göra en orosanmälan. Socialnämnden framhöll också att för barn ger en vräkning samma konsekvenser oavsett vilket hyreskontrakt föräldrarna har. Socialnämnden rekommenderade därför att bostadsbolagen som regel ska göra en orosanmälan.

Det är mot bakgrund av de olika svaren som Vänsterpartiet anser att det behövs gemensamma riktlinjer som tydliggör vad som gäller för barnfamiljer som avhyses från lägenheter som de olovligen hyr i andra hand.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det inte är ändamålsenligt att ta fram nya gemensamma riktlinjer, eftersom socialnämnden i samarbete med de kommunala bostadsbolagen ska genomföra kompetenshöjande insatser om vad som gäller vid avhysningar.

Mina synpunkter

För den grönbåa majoriteten är barnens bästa en prioriterad fråga. Alla barn i Stockholm ska växa upp under trygga omständigheter och ges samma möjligheter att förverkliga sina livsdrömmar. Alla barn ska få sina rättigheter tillgodosedda i

enlighet med Barnkonventionen. Inget barn ska glömmas bort. Denna ambition, vilken kommer till uttryck i såväl stadens budget som i andra viktiga styrdokument, styr riktningen för majoritetens arbete inom flera områden.

Att växa upp under osäkra boendeförhållanden riskerar att medföra en otrygghet som underminerar barnets livsmöjligheter. Det är därför viktigt att arbeta förebyggande för att undvika att barnfamiljer överhuvudtaget ska behöva hamna i den typen av förhållanden, till exempel genom en aktiv arbetsmarknadspolitik med åtgärder riktade främst mot dem som står längst från arbetsmarknaden, av vilka flera riskerar att hamna – eller redan befinner sig i – de boendesituationer som skrivelsen handlar om. Den grönbåa majoriteten bedriver därför en aktiv arbetsmarknadspolitik i samverkan med näringslivet och genom flera insatser inom vuxenutbildningen för att skapa förutsättningar för fler att komma i arbete.

I årets budget vidtar majoriteten flera andra åtgärder för att stötta denna grupp. Till exempel ska 100 genomgångsbostäder per år i SHIS bostäder vigas åt barnfamiljer som länge levt i osäkra boendeförhållanden. Därtill ska samverkan mellan socialtjänstens verksamheter stärkas för att hushåll med osäkra boendeförhållanden, särskilt barnfamiljer, ska få hjälp att hitta en varaktig bostad. Stockholms stad bedriver idag ett omfattande vräkningsförebyggande arbete, i vilket samverkan mellan socialtjänsten och stadens bostadsbolag samt privata hyresvärdar utgör ett viktigt led. Detta arbete kommer att fortsätta.

Precis som stadsledningskontoret påpekar i sitt remissvar, ska inga vräkningar av barnfamiljer komma ifråga utan att det finns ett alternativt boende tillgängligt. Socialtjänsten bör i möjligaste mån undvika att barn flyttar runt mellan olika tillfälliga boendelösningar, och barnfamiljer ska endast i nödfall och under mycket korta perioder bo på hotell eller vandrarhem. Jag vill framhålla vikten av detta. Jag delar även stadsledningskontorets bedömning att det samarbete om kompetenshöjande insatser, som socialnämnden ska genomföra tillsammans med bostadsbolagen och vilka riktar sig till bostadsbolagen rörande vad som gäller vid avhysningar, kommer att uppnå samma syfte som tanken med gemensamma riktlinjer tar sikte på. Stadens inriktning är att en barnfamilj som hamnar utan bostad till följd av otillåten andrahandsuthyrning ska följas upp på samma sätt som familjer som blir vräkta från ett förstahandskontrakt. I förslaget till nytt program för att motverka hemlöshet rekommenderas att bostadsbolag som känner till en barnfamilj som bor olovligt och som riskerar vräkning som regel bör göra en orosanmälan till socialtjänsten.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelsen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 6 maj 2020

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Skrivelsen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) enligt följande.

Allvarligt nog har det visat sig att frågan om avhysning av barnfamiljer från olovlig andrahandsuthyrning inte har varit tillräckligt uppmärksammas i staden förrän vi i oppositionen ställt frågor till bostadsbolagen och socialförvaltningen med anledning av skärpt lagstiftning. Givetvis är det därför mycket lovvärt att kompetenshöjande insatser riktade till bostadsbolagen nu ska genomföras, men vi vill samtidigt trycka på vikten av kontinuerlig uppföljning av hur rutinerna följs. Vi utgår också ifrån att bostadsbolagens gemensamma metodstöd förtydligas så att det klart framgår vad stadens gemensamma direktiv för att särskilt beakta barnfamiljer vid risk för avhysning innebär, oavsett uthyrningens legala status.

Ersättaryttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma särskilda uttalande i kommunstyrelsen.

Remissammanställning

Ärendet

Rashid Mohammed (V) framför i en skrivelse till kommunstyrelsen att det behövs gemensamma riktlinjer i staden för barnfamiljer som avhyses från lägenheter som de olovligen hyr i andra hand.

Vänsterpartiet har i tidigare skrivelser till stadens bostadsbolag och socialnämnden tagit upp behovet av en översyn av det vräkningsförebyggande arbetet med hänsyn till skärpta regler för andrahandsuthyrning. Två av bostadsbolagen svarade att det finns lagliga hinder, enligt Dataskyddsförordningen GDPR, att kontakta socialnämnden när det kommer till avhysning av barnfamiljer som olovligen hyr i andra hand. Socialnämndens svar behandlade också frågor om GDPR, men framhöll att bostadsbolagen kan bryta sekretessen om de känner till att en barnfamilj hyr olovligt och göra en orosanmälan. Socialnämnden framhöll också att för barn ger en vräkning samma konsekvenser oavsett vilket hyreskontrakt föräldrarna har. Socialnämnden rekommenderade därför att bostadsbolagen som regel ska göra en orosanmälan.

Det är mot bakgrund av de olika svaren som Vänsterpartiet anser att det behövs gemensamma riktlinjer som tydliggör vad som gäller för barnfamiljer som avhyses från lägenheter som de olovligen hyr i andra hand.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 april 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens arbete är inriktat på att förebygga avhysningar från bostäder, samt att inga vräkningar av barnfamiljer ska komma ifråga utan att det finns ett alternativt boende. Arbetet tar sikte på att förebygga individuella riskfaktorer som exempelvis långvarig arbetslöshet och fysisk och psykisk ohälsa. Arbetet tar också sikte på att förebygga strukturella riskfaktorer som kan härledas till arbetssätt och rutiner inom socialtjänstens och bostadsbolagens verksamheter.

Det är angeläget att de verksamheter som har en roll i det förebyggande arbetet med att motverka avhysningar har kunskap om gällande lagstiftning och rutiner som gäller vid avhysning, och i förekommande fall om det är fråga om barnfamiljer.

Socialnämndens förslag till *Program för att motverka hemlöshet 2020 – 2025* är ett styrdokument som tjänar syftet att ange riktningen för stadens arbete och vad som gäller vid avhysning när barnfamiljer berörs. Samma syfte tjänar de kompetenshöjande insatserna som socialnämnden ska ta fram i samverkan med bostadsbolagen och som riktar sig till bolagen om vad som gäller vid avhysningar och hur man kan gå tillväga om avhysning kan komma ifråga för en barnfamilj. De nämnda insatserna tillgodoser således vad man vill åstadkomma med gemensamma riktlinjer. Det är mot denna bakgrund inte ändamålsenligt att ta fram nya gemensamma riktlinjer för barnfamiljer som avhyses från lägenheter som de olovligen hyr i andra hand.

Stadens arbete med att förebygga och motverka hemlöshet bidrar till målet 1.4 *I Stockholm får människor i behov av stöd och insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.*

Skrivelsen av Rashid Mohammed (V) *Gemensamma riktlinjer behövs i staden för barn som avhyses*” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i tjänsteutlåtandet.